

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Extrauagans Greg. xi. Admodum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

reli- g Dicit eadem in Hebræo, Baal Tesciuua.]
 Hic quoque locus in omnibus exemplaribus erat me-
 dosus in Barcinonensi ita Baal tulsima. in Bononi-
 si, Celsura. in Sabellano, Celsura, in codice Cardi-
 nalis dei Gambara. Celsura, quem nos etiam edocti
 consuetudinem & linguam Hebræorum, ita restitui-
 mus ut est impressus, est autem hic modus dicendi
 consuetus & familiaris apud Hebræos, quo quadam
 animi letitia indicant latibundi hominem peniten-
 tem & conuersum, cum relicta religione Christi-
 ana, aut nefarijs seclis, ad legem reuertitur, seu con-
 uertitur, hinc etiam locum corruptum inuenies apud
 Umbertium Locatū in opere iudiciali, verbo, T imila.
 h. Et imponitur nomen sibi communiter illud, B
 quod prius habuerat ante baptismum.] Si quis er-
 go Iudæus effectus Christianus retinet nomen iu-
 daicum antiquum, ac eo post baptismum, assumptū
 vitatur, ex hoc argueretur amor & affectus erga iu-
 daismum, eumque approbare præsumeretur: ita do-
 cet valde singulariter Crauetta consil. 73. incipien-
 Dicendum videretur, nume. 14. & sequen. quem se-
 quitur Franciscus Viuus lib. 2. communium opinio-
 num, opinione 193. versic. & nomen turpe est de-
 mum tanta infamia, ratio Crauetta potissima est:
 quoniam valet, inquit, argumentum ex reliquijs præ-
 cedentibus desumptum, argumento cap. accusatores,
 vbi glossa. 2. q. 5. Joannes Anania consil. 17. faciunt
 tradita per Felysum in e. qua in Ecclesiis, de eō
 sit. quem retulit Iason l. si ita stipulatus, s. Cryso-
 stomus, de verbor. obligat. & huic opinioni assencior
 libentissimè: qualis autem suspicio hinc oriatur, non
 potest à nobis certa regula definiri, sed personarum
 & circumstantiarum habita ratione indagandum
 erit. Hæc autem suspicio tunc cessaret, cum in bap-
 tismo retinere Iudæus, cum efficitur Christianus, illud
 nomen, quo vocabatur existens Iudæus, ut si Jo-
 seph, Simon, aut similibus etiam apud Christianos
 visitatis vocaretur, eaque retineret: tunc enim ex
 hoc solo non insurgeret Iudæismi suspicio.

His vero qui ad catholicam fidem conuertuntur
 sue ex Iudæorum, sue ex aliorum infidelium perfi-
 dia, iubendum est, ne nominibus antiquis quibus in
 sua seclā utebantur, appellentur, sed uocentur nomi-
 nibus usitatis Christianorum, quod cauit in Hispania
 Catholicus Rex Philippus II. in collectione legum
 Casella lib. 8. tit. 2. de los Iudios y Moros. l.
 13. §. 10.

Rursus præcipiendum est eisdem ne ueteres sua-
 rum seclārum ritus obseruent, sicut dispositum est
 in Concilio Lateranen. sub Innocentio III. c. 70. &
 refertur in e. Quidam, extra de apostat.

De originarijs seu antiquis Christianis quæstio
 etiam est, An & ipsi talem suspensionem incurrant
 si nominibus Iudæorum appellantur? & sane iudi-
 cio meo consultius facient, si nominibus Sanctorum
 noui testamenti uocentur, quod si nominibus Iudæo-
 rum panis in solitis apud Christianos, & iniusta-
 tis utantur, fortassis causam præbebunt saltem suspi-
 cendi quod ab Hebræis originem ducant.

Vnde aliter circuncidunt Iudæi pueros suos,
 & aliter Christianos, &c.] In uetusto illo codice
 membræneo bibliot. hec Vaticane, quo sepe sum usus
 ad nostros locos obscuros huius operis illustrandos,

A hæc prorsus leguntur, quæ hic tradit Eymericus de
 discrimine circuncisionis, egerum a peritissimis Ra-
 binis & Iudæis & conuersis ex Iudæis Roma dicit
 hæc scribo, accepit, hoc nusquam obseruari apud eos,
 nec scire se aliquando hæc fuisse obseruata: immo
 aiunt non putari uere Iudæum eum, cui tota prepu-
 tij pellis abscisa non esset.

QVÆSTIO XLV.

De Christianis transeuntibus ad se-
ctam Sarracenorum.

SVMMA RIVM.

- 1 Christianismo ad Sarracenorum ritus desin-
ciantes, heretici sunt habendi.
- 2 Præstantes eis fauorem sunt hereticorum fau-
tores.
- 3 Atque ut tales puniri debent, etiam si Sarraceni
fuerint.
- 4 Gregorius XI. litteris, de his omnibus, puniendis,

Vadragesima, quinta quæstio est
 Christiani, qui ad ritum redeunt
 seu transeunt Sarracenorum, & Chri-
 stiani & Sarraceni, qui talib. q ad
 huiusmodi redierint, vel transierint

ritum, dederunt consilium, auxilium, vel fauore,
 an omnes isti sint velut heretici iudicandi, sic, q
 Inquisitoris hereticorum iudicio, sint subiecti?

Ad hæc respondemus, & dicimus tria sicut in
 quæstione de Iudæis proxime dicta.

- 1 Primum est, quod tales transeuntes vel redeun-
tes ad ritum Sarracenorum, heretici sunt habendi,
 arg. extra de heret. lib. 6. Contra Christianos,
 nam fidem Christi abnegarunt, & seclā
 peruersam Sarracenorum sibi elegerunt.
- 2 Secundum est, quod Christiani eis præstantes
 ad hoc consilium, auxilium, vel fauorem, fau-
 tores hereticorum sunt habendi, & ut tales per præ-
 latos & Inquisitores puniendi, arg. alleg. c. Con-
 tra Christianos. Nam taliter transeuntes & re-
 deuntes sunt heretici: ergo eis præstantes consi-
 lium, auxilium, & fauorem, hereticorum sunt
 fautores veri.
- 3 Tertium est, quod Sarraceni præstantes præ-
 dictis (ut transeant vel redeant ad talem ritum
 seu seclā) consilium, auxilium, vel fauorem, fau-
 tores hereticorum sunt, & ut tales puniendi per
 prælatos & Inquisitores sunt, ut expresse deter-
 minat dominus Gregorius Papa XI. in extraua-
 gante, Admodum dolenter, tenoris sequentis.

4 Admodum dolenter audiuius, &
 narrauimus, quod non solū quidā
 de Sarracena impietate ad Christianam
 fidem conuersi, ad eandem sunt impieta-
 tem reuersi; verum etiā quamplurimi Chri-
 stiani, ueritatem fidei abnegantes, se dam-
 nabiliter ad Agarenorum perfidiam tran-
 stulerunt: quod tanto magis reprobum
 fore

Extravag. do-
mini Grego-
rii xi.

fore cognoscitur, quāto ex hoc Christi no-
men sanctissimum, quadam familiari hos-
litate securius blasphematur. Cum autem
huic pesti damnabili congruis & festinis
deccat remedijs obuiare: Vniuersitati ue-
stræ per Apostolica scripta mandamus,
quatenus infra terminos vobis ad inquire-
dū contra hæreticos, auctoritate sedis Apo-
stolicæ designatos, super præmissis tam per
Christianos, quam etiam per Sarracenos
inter Christianos morantes, inquisita dili-
genter & sollicitè veritate contra omnes,
quos talia intēneritis hactenus commisit-
se, & committere in futurum, tanquam cō-
tra hæreticos, contra fautores etiam, & re-
ceptatores, & defensores eorū, tanquā con-
tra fautores receptatores & defensores hæ-
reticorū procedere studeatis. Sarracenos
quoque, qui Christianos utriusq; sexus, ad
dictā eorum perfidiā induxerint, aut inue-
neritis de cætero inducentes, pena debita
punitis: contraditores per censuram ec-
clesiasticā, appellatione postposita, compe-
scendo: inuocato ad hoc, si opus fuerit, au-
xilij brachij sæcularis. Datum apud Villā
nouā Auinion. diocesis. 3. Non. August.
Pontificatus nostri anno Secundo.

COMMENT. LXX.

DE secta & erroribus Sarracenorum actum est
supra cum Eymérico in hac eadem parte q.
22. Hic breuiter differit auctor de Christianis, qui
ad eam sectam transeunt seu redeunt: quorum nostris
Iaculis magnus est numerus, notitia vero huius que-
stionis tota pendet ex illis, quæ dicta sunt in proxi-
ma præcedenti.

Et de materia quæstionis agunt Repertorium In-
quisitorum, verbo, Reuidaiantes. S. supra visum
est. Canonistæ in c. contra Christianos, de hæret. li.
6. Carverius tract. de hæret. nu. 51. vers. item contra
bitur hæresis per apostasiam. Simancas de catō. in-
stit. tit. 39. de Machometanis, & alij.

Aduersus eos, qui ex Christiana religione ad se-
ctā Sarracenorum se transferunt, mortis pena statu-
ta est, in l. 4. septipartita, par. 7. tit. 25. cui consonā
videtur l. hi & leum qui. C. de apostatis.
notum.

Sed iure Pontificio, quo Inquisitores Apostoli-
ci videntur, huiusmodi disertores tanquam apostata
punitur, & si vere penitent & conuertantur ad
gremium sanctæ matris Ecclesiæ condonata eis vi-
ta, recipiuntur, sicut indicat hic Eymericus dicens,
eos velut hæreticos esse habendos, de quo agemus
copiosius infra in hac 2. parte, q. 49. de apostatis.

In his consideranda est culpa seu lapsus, ut mi-
rius vel grauius puniri debeant, an scilicet sponte,
an contra, metu, tormentis, aut alijs causis inducti
eam sectam secuti fuerint.

A Jam extranagatē Gregorij xi. quam referat hic
Eymericus, recitat quoque Repertorium Inquisito-
rum verbo, Reuidaiantes.

QVÆSTIO XLVI.

De infidelibus contra fidem Christia-
nam delinquentibus, an iuris-
dictioni Inquisitorum
subdantur.

S Y M M A R I V M.

- 1 Contentorum in veteri testamento distinctio.
- 2 Iudæi in quibus a nobis defendendi.
- 3 Iudæis communia multa cum Christianis sunt.
- 4 Iudæi in quibus delinquendo puniri ab Inquisitoribus possunt.
- 5 Iudæos & alios infideles ratione delicti effici de foro Ecclesiæ multis probatur.
- 6 De potestate Papæ super infidelibus.
- 7 Quæ ratione Ecclesiæ quandoque bellum inferri infidelibus.
- 8 Rationes tenentium quod Iudæorum proutio spectet tantum ad iudices sæculares.
- 9 Intellectus c. Postulasti. De Iudæis.
- 10 Quos blasphemos punire sit iudicis Ecclesiæ, & quos iudicis sæcularis.
- 11 In crimine hæresis iudicis ecclesiastici est cognoscere, sæcularis exequi.
- 12 Intellectus c. In Archiepiscopatu. De Raptor.
- 13 Ritus Iudæorum cur tolerati ab Ecclesiâ, vnde ita Sarracenorum.
- 14 Clementis vnicæ, De Iudæis & Sarracenis, pōl-
ebra declaratio.
- 15 Iudæi ex quibus capitibus ab ecclesiastico iudice puniri possunt.
- 16 Epilogus totius quæstionis.
- 17 Narratur casus cuiusdam Iudæi, & Decretum
Papæ de illo consignando Inquisitori.

Quadragesimafexta quæstio est: Iu-
dæi & infideles ceteri, demones in-
uocantes, hæreses seminantes, & c.
alia circa vel cōtra fidē Christianā
deliquentes, an hæretici sint habēdi:
ita vt Inquisitoris hæreticorū iudicio sint subiecti.

1. Ad hanc respondemus, quod in veteri testame-
to continentur multiplicia, à Iudæis vera esse
astimata, quæ se dicunt credere, & eis credendo
inniti auctoritati diuinæ vt infallibili veritati: Nā
in dicto veteri testamento sunt quædam moralia,
quædam legalia, quædam iudicialia, quædam cæremo-
nialia, quædam prophetalia, & quædam figuralia:
quæ omnia sunt in genere duplicia: Nam quædam
sunt in eis specialia, quæ à nobis Christianis distin-
guuntur, & ipsi Iudæi sunt, & dicuntur; & a nobis
Christianis infideles reputantur, & vere habentur.
2. Et si Iudæi in his discendant à priori eorū cre-
dentia, licet hæretici sint in eorum perfidia, non
tamē in fidē Christianā, immo nobiscum tūc de
novo conueniunt, & ad nos conuertuntur: & ideo
in his,